

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118472

§. 20. Errores ex aliis Lutheri libris excerpti, ac proscripti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66495)

ARTICULUS V.

Sæcul. XVI.
A. C. 1521.

De divina Essentia

Agit quintus titulus de divina essentia, ibidemque hæc unica damnatur propositio: „ Istis novissimis trecentis „ annis multa perperam determinata „ sunt: quale est, Essentiam divinam „ nec generari, nec generare, & animam „ esse formam substantialem corporis „ humani. „ *Hæc propositio est falsa, & ab homine, qui alienus est a Catholica Ecclesia arroganter asserta, sacrisque Conciliis generalibus injuriosa.*

§. XX.

Errores ex aliis Lutheri libris excerpti, ac proscripti.

Postmodum damnatæ fuerunt propositiones ex aliis Lutheri libris de *Argentre* *ibid p 369.* promptæ, quæ ad undeviginti titulos revocatæ sunt.

TITULUS I. II.

De Conceptione Beatæ Mariæ Virginis, & de contritione.

In primo titulo tractatur de conceptione B. V. M., circa quam una duntaxat propositio notatur hunc in modum prolata: „ Contradictoria hujus propositio-
„ positio-

Sæcul. XVI „ positionis: Beata Virgo est concepta
A.C. 1521. „ sine peccato originali, non est repro-
 „ bata. „ *Hæc propositio est falsa, igno-*
ranter & impie contra honorem immaculatæ
Virginis asserta.

Alter titulus de contritione decem
 propositiones complectitur. I. „ Lege
 „ manifestata aut in memoriam revoca-
 „ ta, mox sequitur augmentum peccati,
 „ si gratia desit. „ *Hæc propositio, lo-*
quendo de gratia gratum faciente, est falsa,
a recta S. Scripturæ intelligentia aliena, &
a meditatione divinæ legis retractiva. II.
 „ Lex ante charitatem non operatur,
 „ nisi iram, & auget peccatum. „ *Hæc*
propositio est falsa, piarum aurium offensi-
va, in Deum, ejusque legem blasphema, nec
intentioni D. Pauli consona. III. „ Ope-
 „ ra quæcunque ante Charitatem sunt
 „ peccata, & damnabilia, & indispo-
 „ nentia ad gratiam. „ *Hæc propositio*
est falsa, temerarie asserta, peccatorum ab
emendatione retractiva, & sapiens hæresim.
 IV. „ Qui bonum opus aut pœnitentiam
 „ a peccatorum detestatione ante dile-
 „ ctionem justitiæ incipit, nec in eo
 „ peccari asserit, inter Pelagianos nu-
 „ merandus est. „ *Hæc propositio est*
falsa, & ignoranter asserta, capiendo di-
lectionem justitiæ pro ea, quæ charitatem
seu gratiam gratum facientem sequitur. V.
 „ Con-

„ Contritio, quæ paratur per discussio- **Sæcul. XVI.**
 „ nem, collectionem, & detestationem **A. G. 1521.**
 „ peccatorum, qua quis recogitat an-
 „ nos suos in amaritudine animæ suæ,
 „ ponderando peccatorum gravitatem,
 „ multitudinem, foeditatem, amissio-
 „ nem æternæ Beatitudinis, ac æter-
 „ næ damnationis acquisitionem: hæc,
 „ inquam, contritio facit hypocritam,
 „ imo magis peccatorem. „ *Hæc pro-*
 „ *positio est falsa, viæ ad pœnitentiam impe-*
 „ *ditiva: Scripturis sacris & doctrinæ San-*
 „ *ctorum difformis.* VI. „ Neque timore,
 „ neque amore potest homo se erigere
 „ ad capessendam Dei gratiam. „ *Hæc*
 „ *propositio est in Fide & moribus erronea,*
 „ *omnem præparationem ad pœnitentiam im-*
 „ *pie auferens.* VII. „ Sine gratia primo
 „ remittente culpam, nec votum remis-
 „ sionis quærendæ homo potest habe-
 „ re. „ *Hæc propositio est falsa, impia,*
 „ *& peccatorem ad desperationem inducit.*
 VIII. „ Christus nunquam peccatores
 „ coegit timore ad pœnitentiam. „ *Hæc*
 „ *propositio capiendo cogere pro inducere,*
 „ *sicut sumitur frequenter in Scriptura sacra,*
 „ *est hæretica.* IX. „ Bonus est timor, &
 „ utilis, licet sit insufficiens, per quem
 „ paulatim fit consuetudo justitiæ. „ *De*
 „ *his verbis S. Augustini ita loquitur Luthe-*
 „ *rus:* „ Hoc est meo iudicio consuetudo
 „ desperandi, & odiendi Deum, si ex-
 „ clu-

Sæcul. XVI. „ cludatur gratia. „ *Judicium Lutheri,*
A.C.1521. ait Facultas, *est falsum, temerarium, &*
impium accipiendo gratiam, ut supra pro
gratia gratum faciente sicut eam accipit Scri-
ptor. X. „ Si Joannes Baptista timo-
rem docuisset esse initium pœnitentiæ,
non ideo sequeretur pœnitentiam inci-
pere a timore. „ Hæc propositio est
manifeste erronea, in Christum & inspira-
tam Præcursoris ejus doctrinam contume-
liosa.

TITULUS III.

De Confessione.

Hic septem continet propositiones, qua-
rum prima est: „ Ars confitendi, qua
„ hucusque docti fumus arenam nume-
„ rare, singula peccata discutere, colli-
„ gere, atque ponderare ad faciendam
„ contritionem, est ars inutilis, imo ars
„ desperandi, & perdendi animas. „
Hæc propositio est falsa, impia, schismati-
ca, & confessioni, quæ est ars lucrandi ani-
mas, injuriosa. II. „ Confessio illa, quæ
nunc agitur occulte in aurem, nullo
potest divino jure probari, nec ita fie-
bat primitus. „ Hujus propositionis pri-
ma pars est falsa, & ex ignorantia juris di-
vini asserta. Secunda est temerarie posita.
 III. „ Spiritualis defectus est soli Deo a-
 „ periendus. IV. Si oportet confiteri
 „ occulta cordis, tantum ea, quæ ple-
 „ ni

„ ni sunt consensus opera, homines de-
 „ bent confiteri. V. Peccata contra duo
 „ ultima præcepta Decalogi commissa
 „ sunt prorsus a confessione secludenda. „
Qualibet harum trium propositionum est in
fide erronea, & impie confessionem dimidians.
 VI. „ Nullo modo præsumat homo con-
 „ fiteri peccata venialia. „ *Hæc dissua-*
sio est temerarii animi indicativa, ab opere
bono retractiva, & ideo perniciosa. VII.
 „ Non justificamur operibus, neque pœ-
 „ nitentiis aut confessionibus. „ *Hæc*
propositio loquendo de operibus bonis fidem
Mediatoris non excludentibus est erronea,
pœnitentiæ, & confessionis contemptiva, &
sano divinæ Scripturæ intellectui adversa.

TITULUS IV.

De Absolutione.

Sub hoc articulo quatuor propositiones
 recensentur, quarum prima est hæc:
 „ Absolutio est efficax non quia fit, a
 „ quocunque tandem fiat, erret, sive
 „ non erret: sed quia creditur. II. Cre-
 „ de fortiter, te esse absolutum, & ab-
 „ solutus vere eris, quicquid sit de tua
 „ contritione. III. Esto per impossibi-
 „ le, quod confessus non sit contritus,
 „ aut quod Sacerdos non ferio, sed jo-
 „ co absolvat, si tamen credat se esse ab-
 „ solutum, verissime est absolutus. „ *Hæc*
tres

Bisul. XVI
A. C. 1521.

tres propositiones ad sensum Auctoris sunt falsæ, impicæ, ignoranter & difformiter ad S. Scripturam assertæ. Et in hoc, quod dicitur: „ A quocunque tandem fiat, eret, sine non erret; „ & in eo quod subditur: „ non serio, sed joco absolvat; „ Sunt piarum aurium offensivæ, Sacramenti pœnitentiæ irrisoriæ, & Conciliorum generalium determinationibus contrariæ. IV. „ Quilibet Sacerdos debet absolvere a poena, & culpa, aut peccat. „ Hæc propositio ad sensum scribentis est falsa, observationi, & doctrinæ universalis Ecclesiæ in his, quæ concernunt Sacramentum pœnitentiæ, contraria.

TITULUS V.

De Satisfactione.

Quintus titulus octo refert propositiones. I. „ Peccata Deus & semper „ & gratis remittit, & condonat, nihil „ a nobis invicem requirens, quam ut „ imposterum bene vivamus. „ *Hæc propositio est a sententia sanctorum Doctorum aliena, Fideles vana & stulta confidentia a debita satisfactione pro peccatis retrahens, & hæretica.* II. „ Sententia est Apostoli „ stoli poenam & culpam simul finire. „ III. De industria damnat Propheta sententiam probantium satisfactionem, „ dicens: Quoniam si voluisses, Sacrificium „ cum

„ cium dedissem: Holocaustis non dele- Sæcul. XVI.
 „ ctaberis. IV. Irridet Micheas Pro- A. C. 1521.
 „ pheta eos, qui per opera satisfacere
 „ volunt. „ *Prima harum propositio-
 est in D. Paulum: Secunda in Prophetam:
 Tertia in Micheam contumeliosa, & om-
 nes falsæ, impie, & in Spiritum sanctum
 blasphemæ.* V. „ Virtute clavium jacti-
 „ tant quidam solvi pœnas per divinam
 „ justitiam requisitas, quod non credo
 „ verum, nec probabitur. „ *Hæc pro-
 positio est falsa, scandalosa, & potestati
 clavium derogativa animique temerarii in-
 dicativa & arrogantis.* VI. „ Commen-
 „ tum & futile cavillum est dicere: quia
 „ Sacerdos ignorat mensuram contri-
 „ tionis pro absolutione, ideo forte non
 „ imponit tantam satisfactionem, quan-
 „ tam divina justitia requirit, quod pro-
 „ pterea necesse sit eidem satisfieri vel
 „ proprio opere, vel indulgentiis. „ *Hæc
 propositio est falsa, ritui Ecclesiæ, ejusque
 doctrinæ adversa, & pœnitentialis satisfa-
 ctionis enervativa.* VII. „ Pœna, qua
 „ Deus vult peccatum punire, non po-
 „ test auferi per hominem, vel per Pa-
 „ pam. „ *Hæc propositio est auctoritati
 Ecclesiæ a Christo concessæ impie & schis-
 maticæ contraveniens, & sapiens hæresim.*
 VIII. „ Hæretica est sententia, qua Sa-
 „ cramenta novæ legis gratiam justifi-
 „ cantem dare dicuntur illis, qui non
Hist. Eccles. Tom. XXXIV. D „ po-

Sæcul. XVI „ ponunt obicem , cum sit impossibile
 A.C. 1521. „ Sacramentum conferri nisi jam cre-
 „ dentibus, & dignis. „ *Hæc propositio*
est falsa temeraria, & præsumptuose asserta.

TITULUS VI.

De accedentibus ad Evcharistiam.

Complectitur hic titulus duas tantum
 propositiones, inter quas prima est:
 „ Magnus & perniciosus error est, si
 „ quis accedat ad Sacramentum Evcha-
 „ ristiaæ ea nixus fiducia, quod confes-
 „ sus est, quod non sit sibi conscius mor-
 „ talis peccati, quod præparatoria sua,
 „ & orationes præmiserit: Omnes hi ju-
 „ dicium sibi manducant, & bibunt. „
Hæc propositio est impia, a debita Sacra-
menti suscipiendi præparatione retractiva,
ad desperationem inducens, & doctrinae D.
Pauli contraria, nec Fideles ea nixi fiducia
secludunt divinam misericordiam. II. „ Pro-
 „ batio, qua homo peccata sua discutit,
 „ atque ponderat, non pertinet nisi ad
 „ insensatos, & crassos Sacramenti con-
 „ temptores. „ *Hæc propositio est teme-*
raria, & arroganter asserta, impia, &
scandalosa.

TITULUS VII.

De certitudine Charitatis.

Septimus titulus de certitudine justifi-
 catio-

cationis duas pariter continet pro-
 positiones. I. „ Pessime docent Theo-
 „ logi, quando dicunt, nos nescire,
 „ quando sumus in charitate. „ *Hæc*
propositio intelligendo nescire pro certitu-
dine fidei, de qua loquitur Auctor, est fal-
sa, sacris Doctoribus dissona, & sano Scri-
pturæ sensui. II. „ Caveat omnis Chri-
 „ stianus, ne unquam incertus sit, an
 „ Deo placeant opera sua; qui enim sic
 „ dubitat, peccat, & perdit opera sua
 „ cuncta, frustra que laborat. „ *Hujus*
consilium loquendo de certitudine fidei est te-
merarium, perniciosum, & sacris eloquiis
dissonum.

Sæcul. XVI.
 A.C. 1521.

TITULUS VIII.

De peccatis.

Ad hunc titulum revocantur quinque
 propositiones. I. „ Justus in omni
 „ bono opere peccat. II. Omne opus
 „ bonum optime factum, est ve-
 „ niale peccatum. „ *Utraque harum pro-*
positionum est falsa, piarum aurium offensi-
va, ac bonorum operum infamativa. III.
 „ Quod non omni tempore poenitemus,
 „ & resipiscimus, vitium est. „ *Hæc*
propositio, ut vitium dicit culpam ad sen-
sum Auctoris, est falsa, irrationabiliter,
& ex erroneo Scripturæ intellectu asserta.
 IV. „ Hoc est mortalium mortalissimum

D 2

„ non

Sæcul. XVI. „ non credere se esse damnabili & mor-
A. C. 1521. „ tali peccato obnoxium Deo. „ *Hæc*
propositio est falsa, impia, desperationis
inductiva, & sapiens hæresim. V. „ Theo-
 „ logi docentes ex regulis suis, venialia
 „ peccata esse distincta a mortalibus, ad
 „ insaniam perditissime nituntur trahere
 „ hominum conscientias. „ *Hæc propo-*
sitio est stulte, & præsumptuose asserta, sa-
cris Doctoribus injuriosa, & in quantum
prætendit venialia non distingui a mortali-
bus, est hæretica.

TITULUS IX.

De Præceptis.

Facultas ad hunc titulum reduxit sex
 propositiones: I. „ Qui negat Deum
 „ nobis impossibilia jussisse, pessime fa-
 „ cit, & qui hoc falsum esse dicit, plus-
 „ quam pessime. „ *Hæc propositio est*
scandalosa, impia, legis Christianæ infama-
tiva, ac auctore S. Augustino in Deum blas-
phema: II. „ Sola duo ultima Decalo-
 „ gi præcepta sunt, quæ a nullo quan-
 „ tumlibet Sancto aliquo modo implen-
 „ tur; cetera omnia implent, sed in
 „ his duobus manent rei, & peccatores,
 „ quia nihil de istis implent. „ *Hæc*
propositio est erronea, impia, in legem, &
legislatorem blasphema, & in Sanctos con-
tumeliosa. III. „ Omne præceptum Dei
 „ magis

„ magis positum est, ut ostendat præte-
 „ ritum, & præsens peccatum, quam ut
 „ futurum prohibeat. Siquidem juxta
 „ Apostolum, per legem nil nisi cogni-
 „ tio peccati. „ *Hujus propositionis pri-
 „ ma pars est falsa, temerarie, & sine ratio-
 „ ne asserta. Secunda vero:* „ Juxta Apo-
 „ stolum per legem &c. „ *est erronea, legi,
 „ mentique D. Pauli contraria.* IV. „ Quia
 „ homini Charitatem habenti nulla lex
 „ necessaria est, ideo per hoc præce-
 „ ptum: *Sabbata sanctifices*, non opus
 „ præcipitur, sed quies. V. Istud præ-
 „ ceptum tertium, *Sabbata sanctifices*, ces-
 „ savit proprie, imo omnino quoad per-
 „ fectos Christianos, quia justo non est
 „ lex posita. VI. Infirmis, qui non-
 „ dum sunt mortificati secundum vete-
 „ rem hominem, opus est, ut certis offi-
 „ ciis, diebus, modis occupentur vigi-
 „ liis, jejuniis, orationibus, disciplinis,
 „ & similibus: quibus perveniant ad per-
 „ fectum interioris hominis; ut ubi cor-
 „ pus fuerit castigatum, & in servitatem
 „ fuerit redactum, & mortificatæ passio-
 „ nes, tum ipsa cessent paulatim, & tan-
 „ tum minuantur, quantum profecerit
 „ interior homo, adeo, ut si perfectus
 „ fuerit, illa omnino cessare debeant. „
*Quælibet harum trium propositionum est ex
 erroneo Scripturæ intellectu asserta, jure in*

Sæcul. XVI.
 A.C. 1521.

Sæcul. XVI. Concilio Viennensi contra Begardos repro-
A.C. 1521. bata, & hæretica.

TITULUS X.

De Consiliis Evangelicis.

In hoc Titulo quatuor damnantur propositiones : I. „ Illud verbum Christi Matthæi quinto: *Qui te percussit in maxillam dexteram* 8. & illud „ ad Romanos 12. *Non vos defendetis Carrissimi*, non sunt consilia, sicut etiam „ multi Theologi errare videntur, sed „ præceptum. „ *Hæc propositio est falsa, legis Christianæ nimium onerativa, & sanctæ intelligentiæ S. Scripturæ adversa.* II. „ Requiritur coram iudice de injuria reparationem Christianis prohibitum „ est. „ *Hæc propositio est falsa, scandalosa, juri divino naturalique dissona.* III. „ Quia Christianus temporalia non debet amare, ideo non debet jurare. „ *Hæc propositio est in moribus erronea, & sapiens hæresim.* IV. „ Judæis ad libitum verum jurare, est „ permissum. „ *Hæc propositio, si intelligatur permissum, tanquam licitum, falsa est, divino præcepto adversa, & antiquus Judæorum error.*

TITULUS XI.

De Purgatorio.

Hic titulus novem propositiones complecti-

plectitur: I. „ Scriptura divina to- Sæcul. XVI.
 „ ta prorsus nihil habet de Purgatorio. „ A.C. 1521.
Hæc propositio est falsa, Waldensium erro-
rem maxime fovens, ac sanctorum Patrum
sententiæ repugnans. II. „ Non videtur
 „ probatum esse, quod animæ in Purga-
 „ torio sint extra statum meriti seu au-
 „ gendæ charitatis. „ *Hæc propositio est*
falsa, temerarie & impie asserta: & in hoc
quod præcendit animas in Purgatorio non
esse extra statum meriti &c. est in fide erro-
nea. III. „ Non videtur probatum esse,
 „ quod ipsæ animæ in Purgatorio sint de
 „ sua beatitudine certæ, & securæ, sal-
 „ tem omnes. „ *Hæc propositio est falsa,*
& præsumptuose asserta, necnon traditioni
Ecclesiæ & doctrinæ Sanctorum contraria.
 IV. „ Animæ in Purgatorio peccant fi-
 „ ne intermissione, quamdiu horrent
 „ pœnas, & petunt requiem, quia quæ-
 „ runt, quæ sua sunt plusquam volunta-
 „ tem Dei, quod est contra charitatem. „
Hæc propositio est falsa, impia, purgandis
animabus injuriosa, & hæretica. V. „ Im-
 „ perfecta sanitas, seu charitas moritu-
 „ ri necessario secum fert magnum ti-
 „ morem, tantoque majorem quanto
 „ minor fuerit ipsa. VI. Pœna Purga-
 „ torii est pavor, & horror damnatio-
 „ nis, & inferni. „ *Utraque hæc propo-*
sitio est falsa, temerarie, & sine ratione po-
sita. VII. „ Probabile est animas Pur-
 „ gato-

Sæcul XVI
 A.C. 1521
 „ gatorii præ confusione nescire, quo
 „ litatu sint, damnatæ, an salvatæ, imo
 „ sibi videntur jam ire in damnationem,
 „ & descendere in lacum. VIII. „ Ani-
 „ mæ in Purgatorio nihil aliud sentiunt,
 „ quam incipere suam damnationem, ni-
 „ si quod sentiunt nondum clausam post
 „ se portam inferni. „ *Utraque harum*
propositionum est falsa, piarum aurium of-
fensiva, voluntarie, & irrationabiliter po-
sita, & statui animarum Purgatorii inju-
riosa. IX. „ Omnes animæ in Purga-
 „ torium descendentes sunt imperfectæ
 „ fidei, seu sanitatis, imo per quantam-
 „ cunque ablationem poenarum non es-
 „ sent sanæ, nisi prius ab eis auferatur
 „ peccatum, id est, imperfectio fidei,
 „ & charitatis. „ *Hæc propositio quan-*
tum ad omnes partes est falsa & temerarie as-
serta, ac sanctæ Scripturarum intelligentiæ
dissona.

TITULUS XII.

De Conciliis generalibus.

Sub hoc titulo de auctoritate Concilio-
 rum generalium continentur quatuor
 propositiones. I. „ Via jam nobis fa-
 „ cta est enervandi auctoritatem Conci-
 „ liorum, & libere contradicendi eorum
 „ gestis, ac judicandi eorum decreta. „
Hæc propositio si velit Auctor, licitum esse
 cui-

cuius Concilii legitimi auctoritati contra-
dicere in iis, quæ fidem, & mores concer-
nunt, est schismatica, & hæretica. II.

Sæcul. XVI.
A.C. 1521.

„ Certum est inter articulos Joannis
„ Hufs, vel Bohemorum multos esse
„ plane Christianissimos, & Evangeli-
„ cos, quos non posset universalis Eccle-
„ sia damnare. „ *Hæc propositio, loquen-
do de articulis condemnatis, est falsa, im-
pia, & sacris Conciliis injuriosa.* III.

„ Isti duo articuli, una est sancta univer-
„ salis Ecclesia, quæ est prædestinato-
„ rum universitas, & universalis sancta
„ Ecclesia tantum est una, sicut tantum
„ est unus numerus prædestinatorum:
„ non sunt Joannis Hufs, sed Augustini
„ super Joannem. „ *Hæc propositio ad
Hussitarum intelligentiam est falso S. Au-
gustino attributa. Articuli autem loquendo
de Ecclesia militante sunt propositiones hæ-
reticæ.* IV. „ Iste articulus: duæ natu-
„ ræ, Divinitas, & humanitas sunt u-
„ nus Christus, est a Catholicis conce-
„ dendus. Et similiter ille: divisio hu-
„ manorum operum est, quod sunt vir-
„ tuosa, & vitiosa, quia si homo est vi-
„ tiosus, & agit quicquam, vitiose agit,
„ & si est virtuosus, & agit quicquam,
„ virtuose agit. „ *Hæc propositio est fal-
sa, & ex ignorantia veræ Theologicæ asser-
ta: primus autem Articulus est propositio*

Sæcul. XVI *hæretica, secundus est propositio sapiens hæ-*
A.C.1521. *resim.*

TITULUS XIII.

De Spe.

Unica tantum propositio ad hunc titulum revocatur, nimirum hæc: „ Spes non provenit ex meritis. „ *Hæc propositio est falsa, præsumptionis inductiva, ac sacris Scripturis dissona.*

TITULUS XIV.

De poena Hæreticorum.

Hic titulus itidem unam duntaxat propositionem includit; scilicet: „ Hæreticos comburi est contra voluntatem „ Spiritus. „ *Hæc propositio est falsa, contra voluntatem Spiritus divini asserta, & errori Catharorum, & Waldensium consona.*

TITULUS XV.

De observatione & cessatione
Legalium.

Ad hunc titulum nonnisi unica reducitur propositio his verbis concepta: „ Licet opera legis quæcunque fieri, si „ ea requirit charitas fraterna, modo „ non lege cogente, quo casu licet etiam modo circumcidi sine periculo & „ cum

„cum multo merito. „ *Hæc propositio* secul. XVI:
A. C. 1521.
est Christianæ legi inimica, Judaicæ perfi-
dice favens, & hæretica.

TITULUS XVI.

De bello contra Turcas.

Unica duntaxat propositio in hoc titu-
lo recensetur, hunc in modum pro-
lata: „Præliari adversus Turcas est re-
„pugnare Deo visitanti iniquitates no-
„stras per illos. „ *Hæc propositio univer-*
saliter intellecta est falsa, nec sacris eloquiis
consona.

TITULUS XVII.

De Immunitate Ecclesiastica.

Circa hanc materiam itidem, hæc u-
nica propositio damnata fuit: „ Si
„Imperator vel Principes revocent li-
„bertatem datam personis, & rebus Ec-
„clesiasticorum, non potest eis resisti si-
„ne peccato, & impietate. „ *Hæc pro-*
positio est falsa, impia, schismatica, li-
bertatis Ecclesiasticæ enervativa, ac impie-
tatis tyrannicæ excitativa, & nutritiva.

TITULUS XVIII.

De libero arbitrio.

In hoc articulo quinque propositiones
referuntur: I. „ Liberum arbitrium non
est

Sæcul. XVI. „est Dominus actuum nostrorum. „ *Hæc*
A.C. 1521 *propositio est falsa, sacris Doctõribus, ac*
omni doctrinæ morali adversa, cum Manichæorum errore conveniens, ac hæretica. II.
 „Frustra garrunt Sophistæ, actum bo-
 „num esse totum a Deo, sed non totali-
 „ter. „ *Hæc propositio est sanctis Docto-*
ribus eam ponentibus injuriosa, S. Ambro-
sio potissimum, SS. Augustino, & Bern-
ardo, quos hic Sophistas appellat, & quan-
tum ad id, quod prætendit actum bonum esse
totaliter a Deo, & nullo modo a libero ar-
bitrio est hæretica. III. „ Liberum arbi-
 „trium ante gratiam nihil valet, nisi ad
 „peccandum, non autem ad poeniten-
 „dum: Ex Augustino de spiritu & lite-
 „ra. „ *Hæc propositio, accipiendo gratiam*
pro gratia gratum faciente, de qua loquitur
Auctor, est erronea, errori Manichæorum
conformis, a sacris eloquiis aliena, perverse
& truncate ex S. Augustino allegata. V.
 „Liberum arbitrium sine gratia tanto ma-
 „gis appropinquat iniquitati, quanto for-
 „tius intenderit actioni: Ex Ambrosio. „
Hæc propositio, accipiendo gratiam, ut
prius, est falsa, piarum aurium offensiva,
a bonis operibus retrahens, inique, & mu-
tilate ex D. Ambrosio excerpta.

TITU-

TITULUS XIX.

De Philosophia, & Theologia
Scholastica.Sæcul. XVI.
A. C. 1521.

Sub hoc titulo septem propositiones continentur, quarum prima est: „Philosophia Aristotelis de virtute morali, de objecto, de actu elicito talis est, quæ nec in populo doceri possit, nec ad scripturæ intelligentiam utilis, quia continet duntaxat portenta verborum non nisi ad contentiones verborum conficta. „ *Hæc propositio quantum ad omnes suas partes, loquendo de Philosophia Aristotelis, in his maxime, in quibus a fide non discedit, est falsa, Et tanquam ab inimico scientiæ arroganter, ac insipienter asserta.* II. „Omnes virtutes morales, & scientiæ speculativæ non sunt veræ virtutes, & scientiæ: sed peccata, & errores. „ *Hæc propositio quantum ad primam partem quoad virtutes morales est eodem modo proscripta, sicut prius illa: „Opera quæcunque ante charitatem sunt peccata. „Quantum ad alteram partem de scientiis, est manifeste falsa.* III. „Theologia Scholastica est falsa Scripturæ & Sacramentorum intelligentia, & exulem nobis fecit veram, & sinceram Theologiam. „ *Hæc propositio est falsa, temerarie Et superbe asserta, ac sanæ doctrinæ inimica.* IV. „In

Sæcul. XVI. „In sermonibus Joannis Tauleri lingua
 A.C. 1521. „Teutonica conscriptis plus reperiō (*di-*
 „*cit Lutherus*) Theologiæ solidæ, ac fin-
 „ceræ, quam in universis omnium Uni-
 „versitatibus scholasticis doctoribus rece-
 „ptum est, aut reperiri posset in omnibus
 „suis sententiis. „ *Propositio, quam Lu-*
 „*therus asserit, est manifeste temeraria.* V.
 „Quo tempore cæpit Theologia schola-
 „stica, id est, illusoria, eodem evacuata
 „est Theologia Crucis, suntque omnia
 „plane perversa. „ *Hæc propositio est fal-*
 „*sa, præsumptuose, & irrationabiliter asser-*
 „*ta, & errori Bohemorum damnato vicina.*
 VI. „ Libidinem corrumpendæ Scriptu-
 „ræ jam ferme trecentis annis patitur
 „Ecclesia incomparabili damno suo a Do-
 „ctoribus scholasticis. „ *Hæc propositio*
 „*est falsa, stulte, & malitiose asserta.* VII.
 „Theologi Scholastici Aristotelis mora-
 „lia prorsus convenire mentiti sunt cum
 „Christi, Paulique doctrina. „ *Hæc pro-*
 „*positione impudenter & falso Theologis Scho-*
 „*lasticis imponit Auctor, quod non est verum,*
 „*quamquam satis exploratum sit in multis mo-*
 „*ralia Aristotelis cum Christi & D. Pauli do-*
 „*ctrina consentire.*

Propositio ex libro de Hierarchia
 cœlesti.

Ultima denique propositio proscripta
 fuit, excerpta ex libro de Hierarchia cœ-
 lesti,

lesti, qui S. Dionysio Areopagitæ attri- Sæcul. XVI.
A. C. 1521.
buitur; „In ea Lutherus ita differit: ni-
„hil ferme est solidæ eruditionis in Dio-
„nyfio, qui scripsit de cœlesti Hierarchia.
„Et omnia sunt illius meditata in præ-
„fato libro, ac somniis prope simillima:
„in Theologia autem mystica pernicio-
„sissimus est, Platonizans magis quam
„Christianizans: in Ecclesiastica vero
„Hierarchia ludit allegoriis, quod est o-
„tiosorum hominum studium.„ *Hæc pro-*
positio, inquit Facultas Theologica, est
falsa, temerarie, & arroganter asserta, ac
Viro sancto insigni eruditione claro injurio-
sa, quem Damascenus Divinum Areopagi-
tam Pauli Discipulum, sacerrimum, & elo-
quentissimum appellat. Observandum ta-
men, quod Parisienses hi Theologi abs-
que ratione hunc librum e S. Dionysii
Areopagitæ calamo profluxisse suppo-
nant ().*

§. XXI.

(*) De hoc argumento doctissimus Criti-
cus P. Honoratus a S. Maria Carmelita Discal-
ceatus librum composuit, sub titulo: *Proble-*
ma Viris eruditis propositum circa libros S.
Dionysio Areopagitæ adscriptos. Edit. Parisiis
anno 1708.